

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Vladimir Timofti, Constantin Alerguș,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Pelevaniuc Alla în numele inculpatului Soltan Boris și de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui

*Soltan Boris XXX, născut la XXX,
originar și domiciliat în XXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. 23.06.2016-05.08.2016 (*prima instanță*)
2. 25.08.2016-22.11.2016 (*instanța de apel*)
3. 30.01.2017-22.03.2017 (*instanța de recurs*)

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 05 august 2016, *cauza fiind judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform art. 364¹ Cod de procedură penală*, Soltan Boris a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 1 (unu) an.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, cu dispunerea încasării de la Soltan Boris în beneficiul lui Soltan Tamara a sumei de 5000 (cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Soltan Boris, locuind în comun cu soția sa, Soltan Tamara, fiind membri de familie, la 20 aprilie 2016, aproximativ la ora 15:00, în timp ce se aflau la domiciliul din s. XXX, r-nul XXX, urmărind scopul comiterii violenței în familie, a inițiat o ceartă cu soția sa, în cadrul căreia a agresat-o verbal, după care i-a aplicat mai multe lovituri cu o bucată de lemn peste diferite părți ale corpului, în rezultatul cărui fapt victimei i-au fost provocate vătămări corporale medii, cu cauzarea suferințelor fizice și psihice.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor sale acuzatorul de stat a invocat următoarele:

- aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal va face imposibilă atingerea scopului pedepsei penale și va condiționa doar favorizarea săvârșirii de către inculpat a altor infracțiuni de acest gen;

- inculpatul nu a conștientizat gradul de pericol social al infracțiunii și ar putea comite noi infracțiuni de categoria celor comise;

- instanța de fond, la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, nu a dat deplină eficiență prescripțiilor art. 61, 75 din Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, pronunțată integral la 20 decembrie 2016, a fost admis apelul declarat, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și în latura civilă și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Soltan Boris, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 1 (unu) an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată, fiind dispusă încasarea de la Soltan Boris în beneficiul lui Soltan Tamara, cu titlu de prejudiciu moral, a sumei de 30 000 lei, în rest dispozițiile sentinței au fost menținute fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că a fost dovedit în afara dubiilor rezonabile faptul că Soltan Boris, locuind în comun cu soția sa, Soltan Tamara, fiind membri de familie, la 20 aprilie 2016, aproximativ la ora 15:00, în timp ce se aflau la domiciliul din sat. XXX, r-nul XXX, urmărind scopul comiterii violenței în familie, a inițiat o ceartă cu soția sa, în cadrul căreia a agresat-o verbal, după care i-a aplicat mai multe lovituri cu o bucată de lemn peste diferite părți ale corpului, în rezultatul cărui fapt victimei i-au fost provocate vătămări corporale medii, cu cauzarea suferințelor fizice și psihice.

Având în vedere argumentele apelului declarat în coraport cu circumstanțele constatate instanța de apel a reținut că la stabilirea modului, măsurii, categoriei și termenului pedepsei, urmează să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care este mai puțin gravă, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care a recunoscut vina, se căiește sincer de cele comise, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În opinia instanței de apel la judecarea cauzei în fond, în cadrul individualizării pedepsei inculpatului, nu s-a ținut cont de prevederile art. 61 Cod penal. Astfel, s-a apreciat că scopul educativ și preventiv al pedepsei numite inculpatului, în raport cu personalitatea sa și faptele comise, precum și cu circumstanțele relevante pentru adoptarea unei soluții obiective și echitabile de condamnare, poate fi atins doar prin aplicarea pedepsei închisorii cu izolarea lui de societate, reabilitarea și corijarea în locurile de detenție, la caz nefiind atestate temeieri pentru aplicarea prevederilor art. 90 din Cod penal, totodată nefiind rațională și legală nici aplicarea altei pedepse.

Astfel, la determinarea modului și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului, instanța de apel a ținut seama de gravitatea infracțiunii săvârșite, care este una mai puțin gravă, constituind o infracțiune răspândită și periculoasă, care face parte din acea categorie de infracțiuni, comiterea cărora în ultimul timp a atins un nivel înalt, unul dintre motive fiind și blândețea pedepselor aplicate, care de fapt nu sunt percepute real de către condamnați, iar influența personalității inculpatului este inefficientă întru prevenirea

acestor categorii de infracțiuni. Totodată, instanța de apel a menționat că indubitabil s-a dovedit faptul că personalitatea inculpatului este una complexă, greu de influențat prin aplicarea de măsuri blânde în vederea reeducării, corectării, corijării și resocializării, or potrivit informației prezentate de avocatul părții vătămate s-a confirmat faptul că inculpatul, în perioada de la pronunțarea sentinței - 05 august 2016, până la examinarea pricinii în ordine de apel (22 noiembrie 2016) a mai comis acte de violență în familie față de partea vătămată, careia la 06 septembrie 2016, i-a cauzat vătămări corporale neînsemnate, manifestate prin excoriații pe umărul stâng, ambii genunchi și glezna dreaptă.

În prezența circumstanțelor constatate, instanța de apel a considerat rațională aplicarea față de inculpat a unei pedepse sub formă de închisoare, pe un termen de 1 an, aceasta fiind legală, adecvată, proporțională și pasibilă de a influența comportamentul ultimului.

Instanța de apel a purces și la examinarea laturii civile, deoarece pretențiile prezentate de partea vătămată prin acțiunea înaintată au fost admise parțial. Astfel, s-a menționat că în conformitate cu prevederile art. 1398 Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Totodată, potrivit art. 1422 Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral, adică suferințe psihice prin faptele infracționale ale unei persoane, judecata poate obliga vinovatul să repare prejudiciul prin echivalent bănesc. La rândul său, articolul 1423 Cod civil prevede că mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

În acest sens, instanța de apel a considerat necesar de a acorda cu titlu de prejudiciu moral suma de 30 000 lei, care necesită să fie încasată din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare declarate de către avocatul Pelevaniuc Alla în numele inculpatului Soltan Boris și de inculpat, depuse la 18 ianuarie 2017 și respectiv 19 ianuarie 2017 și care, întemeindu-se pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor sale recurenții indică următoarele:

- instanța de apel neîntemeiat a exclus aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece soluția de individualizare a pedepsei, adoptată de către instanța de fond, a fost în corespundere cu prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal;

- pedeapsa stabilită de către instanța de fond a fost percepută corespunzător de către inculpat, care având studii superioare, lucrând toată viața în economia națională, fiind și militar în rezervă a conștientizat gravitatea faptelor sale, pășind respectiv pe calea corijării, a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, se caracterizează pozitiv, nu are antecedente penale, evenimentul produs în familie având un caracter izolat;

- instanța de apel neîntemeiat a admis acțiunea civilă înaintată, odată ce sentința a fost atacată cu apel doar de către procuror și doar în latura penală, iar având în vedere

pensia mică a inculpatului, încasarea sumei indicate în decizie va fi imposibil de executat.

6. Pe cauză a fost depusă referință de către procuror, care se pronunță pentru inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate. Procurorul consideră că pedeapsa stabilită de către instanța de apel a fost individualizată în mod corespunzător, luându-se în considerație circumstanțele atenuante și agravante prevăzute la art. 76-77 Cod penal, efectele acestora prevăzute în art. 78 Cod penal, iar în privința acțiunii civile au fost respectate prevederile art. 219 Cod de procedură penală. În circumstanțele date, procurorul consideră că lipsesc temeiuri de casare a deciziei atacate, recursurile fiind vădit neîntemeiate.

6.1. Suplimentar, a fost depusă referință de către avocatul Ioniță Diana în numele părții vătămate Soltan Tamara și de partea vătămată, pronunțându-se asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate. Avocatul și partea vătămată au menționat că, în pofida invocării de către inculpat, în recursul său ordinar, a caracterizării sale pozitive, aceste invocări nu au constituit impediment pentru ultimul de a continua comportamentul său antisocial, atât pe parcursul urmăririi penale, cât și la examinarea cauzei în instanță. Astfel, agresiunile insistente ale inculpatului în privința părții vătămate se confirmă documentar, ultima fiind nevoită să solicite instanței eliberarea unei ordonanțe de protecție, anexată la materialele cauzei. Mai mult, inculpatul nu a respectat interdicțiile ordonanței nici măcar o singură zi, fiind sancționat contravențional în repetate rânduri pentru încălcarea acestora, iar pe parcursul întregului proces penal partea vătămată era în imposibilitate de a reveni în propria casă, din motivul agresivității fostului soț. Finalmente partea vătămată, revenind la 06.09.2016 în casă, pentru a-și lua lucrurile personale, din nou a fost agresată de Soltan Boris, care s-a soldat cu sesizarea organului competent și intentarea unei proceduri contravenționale în privința ultimului.

În contextul dat, avocatul și partea vătămată consideră că poziția inculpatului recurent, privind capacitățile sale de corectare și reeducare, este una puțin convingătoare, în recursul ordinar declarat poziția sa fiind una ambiguă, iar referitor la recursul ordinar declarat de avocat, în partea ce ține de argumentele privind acțiunea civilă, au menționat că partea vătămată nu a contestat sentința din motivul speranței în corectarea inculpatului, ultima ulterior fiind îndreptățită de a susține apelul declarat de procuror, prin alăturarea la acesta.

Astfel, avocatul și partea vătămată consideră că instanța de apel a adoptat o soluție legală și întemeiată în privința pedepsei stabilite inculpatului, în consecință apreciind recursurile ordinare declarate drept inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide asupra inadmisibilității recursurilor înaintate în cazul în care se constată că acestea sunt vădit neîntemeiate.

Examinând argumentele invocate de recurenți, care vizează pedeapsa stabilită inculpatului prin decizia instanței de apel, sub aspectul individualizării acesteia, și soluția adoptată în latura civilă, Colegiul penal le consideră neîntemeiate și se raliază la concluziile instanței de apel în partea respectivă.

Astfel, analizând constatările instanței de apel în partea stabilirii pedepsei inculpatului, Colegiul penal reține că acestea sunt temeinice și motivate. În particular, se constată că instanța de apel a considerat ca fiind eronat reținută, de către prima instanță, posibilitatea inculpatului de a se corecta fără izolarea de societate, or doar condamnarea cu executarea reală a pedepsei închisorii ar atinge scopul instituit în art. 2 și 61 Cod penal.

În contextul dat, instanța de apel a reținut că la stabilirea pedepsei inculpatului, de către instanța de fond, nu s-a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală care, după cum s-a menționat anterior, expun esența și scopul pedepsei penale.

Instanța de apel a constatat că complexitatea personalității inculpatului a fost demonstrată în mod indubitabil, iar influențarea sa este dificilă prin aplicarea de măsuri blânde, în special în contextul în care, potrivit informației prezentate de avocatul părții vătămate (f.d. 132), se confirmă că în perioada de la pronunțarea sentinței – 05 august 2016, până la judecarea apelului declarat în aceeași cauză, inculpatul a mai comis acte de violență în familie față de aceeași persoană – soția sa Soltan Tamara, căreia i-a cauzat vătămări corporale neînsemnate, conform concluziei din raportul de constatare medico-legală (f.d. 133, verso).

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a considerat că scopul educativ și preventiv al pedepsei numite inculpatului, în raport cu personalitatea sa și faptele comise, cu circumstanțele relevante pentru adoptarea unei condamnări obiective și echitabile, ar putea fi atins doar prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, cu executare reală, deoarece la caz nu s-au atestat careva temeiuri pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, totodată nefiind rațională aplicarea unei alte pedepse alternative.

La determinarea modului și măsurii de pedeapsă inculpatului, instanța de apel a menționat ținerea în seamă a gravității infracțiunii săvârșite, care este una mai puțin gravă, precum și a faptului că infracțiunea în cauză este răspândită și periculoasă, fiind frecvent săvârșită inclusiv din motivul blândeții pedepselor aplicate, care nu sunt percepute în mod corespunzător de către condamnați, astfel influențarea acestora fiind insuficientă, întru prevenirea săvârșirii acestei infracțiuni din nou.

În urma celor constatate, instanța de apel a considerat rațională stabilirea față de inculpat a pedepsei cu închisoare, pe un termen de 1 an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, potrivit sancțiunii prevăzute la art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, care prevede sancțiunea cu închisoare pe un termen de până la 5 ani, pedeapsă care este legală, adecvată, proporțională și pasibilă de a influența comportamentul inculpatului.

Astfel, raportând constatările instanței de apel cu privire la pedeapsa stabilită inculpatului, la argumentele recurenților, Colegiul penal consideră că motivele invocate în recursuri sunt neîntemeiate, pornind de la plenitudinea concluziilor instanței de apel în partea respectivă, care sunt motivate, corespunzătoare circumstanțelor cauzei și conforme prevederilor legale, ce reglementează instituția individualizării pedepsei penale.

Analizând constatările instanței de apel privind latura civilă a cauzei, Colegiul penal consideră că acestea la fel sunt întemeiate. Astfel, se constată că instanța de apel a purces la examinarea acțiunii civile formulate de partea vătămată, concomitent cu apelul declarat de procuror, reieșind din considerentul că apelul procurorului este devolutiv nu doar în ce privește aspectele generale ale justiției, ci și în privința oricărei alte persoane,

parte în procesul penal, atât în favoarea, cât și în defavoarea acesteia, totodată având caracter devolutiv în ambele laturi ale cauzei – penală și civilă.

În particular, instanța de apel a constatat că în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, la 08 iulie 2016, partea vătămată Soltan Tamara, prin intermediul avocatului, a formulat o acțiune civilă în procesul penal (f.d. 68-71), prin care a solicitat încasarea din contul inculpatului, în beneficiul său, a sumei de 30000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune.

Colegiul penal se raliază la constatările instanței de apel, pe care le consideră temeinice și potrivit cărora suma de 5000 lei, menționată de către prima instanță în partea respectivă, este una prea mică în raport cu suferințele trăite de către partea vătămată, careia inclusiv i-au fost cauzate vătămări corporale medii. În același context, Colegiul penal apreciază corectitudinea soluției date de către instanța de apel, privind faptul că părții vătămate urmează să-i fie acordată suma de 30000 de lei, cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat, care nu vine în contradicție cu prevederile art. 41 CoEDO, nu este una exorbitantă și nu tinde la îmbogățire fără just temeii.

Concluzionând asupra celor expuse, luând în considerare plenitudinea și motivarea temeinică a constatărilor instanței de apel în latura pedepsei și cea civilă, care constituie obiecte de critică în recursurile ordinare declarate, Colegiul penal conchide că temeiurile pentru recurs, invocate de recurenți, nu și-au găsit confirmare, totodată nefiind constatată prezența altor temeiuri care, fiind examinate din oficiu, ar determina necesitatea casării deciziei atacate.

Din aceste considerente, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Pelevaniuc Alla în numele inculpatului Soltan Boris și de inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui **Soltan Boris XXX**, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 aprilie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș